

GROENLINKS N.O. Veluwe - december 2019

Inleiding – door Christien Heinen

De laatste Groene Vlieger van 2019! De jaarwisseling staat voor de deur. Het jaar is omgevlogen en alvorens even terug te kijken wens ik, mede namens Hilly, iedereen mooie feestdagen en alle goeds voor het Nieuwe Jaar.

Het is aantrekkelijk om even een paar punten te onderscheiden die je als hoogtepunten zou kunnen bestempelen uit het afgelopen jaar.

In de eerste plaats is daar toch allereerst wel het delen van de zorgen om het klimaat met tal van leden; niet-leden, andere belangengroepen en andere partijen. De schadelijke bijwerkingen van onbeperkte schaalvergroting in de monocultuur in de landbouw, in de veehouderijen en de schadelijke effecten van de mobiliteit m.b.v. gemotoriseerd verkeer werden dit jaar helder door het oordeel van de Raad van State en het rapport van de commissie Remkes. Daarmee is 2019 wel een jaar geworden, waarin een ommekeer in het denken bij menigeen, ook bij andere partijen, heeft plaatsgevonden.

Steeds meer mensen zetten zich, vanuit hun zorg, in voor verandering om op een andere manier met onze aarde om te gaan; haar te koesteren. En uiteindelijk moet dit, als de enige “gewenste olievlek” zich uitbreiden. Met duurzaamheid en energieneutraal handelen en werken, worden we “bestookt”. Het zou mijns inziens aantrekkelijker worden om je hiervoor in te zetten, wanneer ook inzichtelijk wordt, wat en hoe de omgeving eruit kan komen te zien, wat de goede effecten zijn, wanneer dit gerealiseerd wordt en de natuur zich herstelt.

En dan zijn er vele activiteiten geweest inzake Lelystad, georganiseerd door GL Zwolle en vele anderen, waaraan we deelgenomen hebben. Het blijft spannend; gezien de bundeling van vele krachten en de tomeloze inzet van “onze” Suzanne Kröger in de Tweede Kamer mogen we toch hopen, dat er met de leefbaarheid van de dorpen serieus rekening wordt gehouden.

In de gemeente Epe voelt de nieuwe fractie zich als een vis in het water; het is veel wat de nieuwe raadsleden te verstouwen krijgen maar samen lukt het Wilma en Jan Willem prima. In Heerde zit Silvia met Dianneke Landman (D66) in de raad; Tilly en Geraldine zijn prima fractie-ondersteuners/commissieleden in resp. Epe en Heerde. Geraldine is in 2019 zelfs een flinke periode plaatsvervangend raadslid geweest. Heerde is toch een tikkeltje behoudender en ook daar blijft het evenals in Epe, maar dan vanuit de oppositie, hard werken.

Dat het bestuur momenteel alleen door Hilly wordt gevormd, is voor haar moeilijk lang vol te houden; zelf spring ik nog bij maar bij de laatste ALV is dat de laatste keer geweest. Onze oproep hieronder is dus helemaal actueel en we hopen dat in het Nieuwe Jaar iemand zich zal melden. Zowel Hilly als ik kunnen en willen graag informatie delen en we willen graag de afdeling toekomstbestendig zien.

Nog steeds gezocht nieuwe bestuursleden! Zoals we al eerder gemeld hebben, zoeken we nog steeds een nieuwe secretaris en een voorzitter. Christien gaat stoppen en Hilly vervult nu 2 functies: secretaris en penningmeester. Dit is natuurlijk te veel van het goede. Dus schroom niet om contact met Christien of Hilly te zoeken over een bestuurslidmaatschap.

NIEUWJAARSWANDELING

Op zondag 12 januari 2020 stappen we het nieuwe GroenLinkse jaar in met de NIEUWJAARSWANDELING. Schrijf alvast in je agenda : van 14:00 – 17:00 uur. Meld je aan bij Hilly via hillyschaffer@kpnmail.nl zodat we weten op hoeveel mensen we kunnen rekenen ! Je krijgt dan een bevestiging en we melden je dan ook de locatie waar we vertrekken.

Lelystad Airport ? Nog geen gelopen race! - door Silvia van Amerongen

Minister Cora van Nieuwenhuizen (Infrastructuur) denkt dat Lelystad Airport in de loop van volgend jaar open kan voor vakantievluchten.

De minister derdert door, ondanks aanzienlijke en zeer gefundeerde protesten. De eerste Milieueffectrapportage belandde in de prullenbak nadat werd aangetoond, dat met verkeerde cijfers is gerekend. Wie schetst onze verbijstering nu kort geleden ook in de tweede Milieueffectrapportage een forse fout is ontdekt: de stikstof uitstoot is in werkelijkheid 30 keer hoger dan in het MER rapport. Respect voor de voorzitter van de Samenwerkende

Aktiegroepen Tegen Laagvliegen, Leon Adegeest, die een gedegen onderzoeksrapport opstelde en aantoonde dat wederom het laagvliegen wordt "schoongerekend". Het lijkt er veel op dat we voor de gek worden gehouden. Gelukkig zwellen de protesten aan en is de strijd nog lang niet gestreden, ook in de politieke arena, met grote dank aan Suzanne Kröger, ons Tweede Kamerlid. Zij strijdt onvermoeibaar tegen de lobby voor het vliegverkeer.

Onze kostbare en kwetsbare Natura 2000 gebieden moeten we beschermen tegen nóg grotere milieubelasting dan nu al het geval is. Maar zeker ook de leefbaarheid van al die dorpen en steden op de Veluwe, die in de zones van de vliegroutes liggen, wordt zwaar beproefd door de opening van Lelystad Airport.

Ook zullen onze woningen in waarde dalen. Deze waardevermindering is misschien wel de minste van onze zorgen, maar het biedt wel een nieuw actiemiddel tegen de opening van het vliegveld: laten we massaal gebruik maken van de mogelijkheid een schadeclaim in te dienen bij het Ministerie!

Tip: compensatieregeling voor de nieuwe luchthaven. Dien een schadeclaim in voor het te laat is!

Juristen waarschuwen dat inwoners die schade lijden als gevolg van de opening van Lelystad Airport snel een claim moeten indienen (Stentor, 30-11-2019). Over drie maanden verloopt de termijn. Na 12 maart 2020 zijn alle schadeclaims verjaard. Een verlies dat per adres boven een bedrag van 10.000 euro kan liggen. In eerste instantie kan worden volstaan met een zogenaamde "stuitingsbrief", daarin geef je bij het ministerie aan dat je schade verwacht te lijden als gevolg van de opening van Lelystad Airport. Daarmee verleng je als het ware de termijn. Je kunt dan op een later moment, na de opening van het vliegveld, je claim alsnog goed onderbouwen en indienen.

De fractie van D66/GroenLinks Heerde zet zich in om zo veel mogelijk publiciteit hieraan te verlenen en zo mogelijk een gebundelde indiening te organiseren.

Klimaatadaptatie - zorgen voor drinkwater - door Jan Aalbers

Het is haast vanzelfsprekend: we draaien de kraan open en het pure H₂O stroomt rijkelijk. Het kost ons bijna niets. Onze drinkwatermaatschappij Vitens levert ons water van prachtige kwaliteit. Voor de langere termijn zijn er landelijk wel zorgen over de leveringszekerheid van drinkwater. De droge zomers van 2018 en 2019 zorgden voor een flinke aanslag op de grondwatervoorraad. Aanvulling vanuit regen bleef uit, de winningen van Vitens, maar ook die voor industrie en landbouw bleven doorgaan. De grondwaterstanden daalden flink, verdroging en vochttekort lieten hun sporen na in de natuur.

De drinkwaterwinning bij Epe wordt sinds 2017 ook gebruikt voor Zutphen. Dat betekende een forse uitbreiding van de opgepompte hoeveelheid water. Provincie Gelderland heeft in de vergunningsvoorwaarden opgenomen dat die extra winning volledig moet worden gecompenseerd met extra infiltratiewater. Het is zelfs de bedoeling om de volledige waterwinning bij Epe te compenseren. Dat betekent dat er jaarlijks 6 miljoen kuub water vanuit de beken moet worden ingenomen bij het verzamelpunt in Zuuk en naar de Dellenweg moet worden verpompt. Momenteel wordt hard gewerkt aan de uitbreiding van de pompcapaciteit. Ruwweg is de capaciteit nu voldoende om de extra winning voor Zutphen te compenseren en binnenkort zal ook het einddoel van volledige compensatie worden gerealiseerd.

Dat betekent niet dat we ons voor de langere termijn geen zorgen meer hoeven te maken. Droge zomers zullen ons vaker gaan overkomen. De strategie voor drinkwaterwinning met gelijktijdig compenseren blijkt bij Epe succesvol. Dat zal op meerdere plekken een mogelijke oplossing kunnen zijn.

Tegelijkertijd hebben we ook als consumenten onze verantwoordelijkheid om de grondwatervoorraad op peil te houden. Uiteraard kan dat door zuinig om te gaan met drinkwater ook al kost het ons weinig. We kunnen er voor zorgen om zoveel mogelijk regenwater dat op onze daken en in onze tuinen valt ook echt naar het grondwater te laten gaan en dus niet af te voeren via de riolering. "Tegels eruit, groen erin!" is een heel goed motto voor het inrichten van tuinen. Gemeente Epe zorgt er bij de uitvoering van het gemeentelijk rioleringsplan voor dat zoveel mogelijk het schone van het vuile water gescheiden blijft. Het regenwater kan dan via een infiltratierool naar het grondwater zakken. Het is namelijk onzin om eerst schoon regenwater te vermengen met vuil water om het in de rioolwaterzuivering vervolgens weer schoon te maken.

Begin december organiseerde Waterschap Vallei en Veluwe voor de derde keer een Regionale Klimaatop. De grondwaterproblematiek werd daar nadrukkelijk op de agenda gezet. Het is typisch een onderwerp voor *grensontkennende samenwerking* tussen overheden. Het is namelijk een lappendeken aan verantwoordelijkheden als je kijkt welke overheid wanneer zeggenschap heeft over grondwater. Vaak is dat de provincie, soms het waterschap of de gemeente, maar soms ook alleen de grondeigenaar of zelfs niemand.

kruwtr

Met het vooruitzicht dat voor klimaatadaptatie en energiebesparing ook de ondergrond in beeld is voor bijvoorbeeld aardwarmte en warmte-koude-opslag is dat een situatie die best wat meer helderheid kan gebruiken.

Nog een mooi voorbeeld vindt u uitgelegd op de website <https://www.veluwefonds.nl/veluwswater/> Het Veluwefonds werkt samen met horeca-ondernemers aan het serveren van Veluws kraanwater in plaats van verpakt bronwater dat op grote afstand is opgepompt. Een deel van de opbrengst van dit Veluwse water wordt gedoneerd aan Veluwefonds ten behoeve van investeringen in de Veluwse natuur. Op deze manier nemen de deelnemende restaurants verantwoordelijkheid voor de Veluwse natuur en kunnen zij zich profileren als maatschappelijk verantwoorde Veluwse ondernemer. Het zou erg leuk zijn als meer ondernemers uit onze regio deelnemer worden.

Ervaringen 2019 - door Geraldine Kwekkeboom

Alweer een jaar omgevlogen. Voor Silvia en mij een jaar waarin ook in de privésfeer één en ander op de kop heeft gestaan terwijl de politiek daar (uiteraard) weinig rekening mee houdt. Aansluitend op m'n overpeinzingen van vorig jaar: Tot onze tevredenheid blijkt de burgemeester zich te ontwikkelen als een fruitige beaujolais, geen oude wijn dus. Toch blijken de (oer)oude krachten sterk en moeizaam om te buigen. Zo is het besluit van de burgemeester (n.a.v. een circulaire vanuit het Rijk hierover) om het gebed niet langer deel uit te laten maken van de raadsvergadering, teruggedraaid, omdat dit volgens de coalitiepartijen wel heel snel ging en zij nog in afwachting zijn van het moderniseren van het gebed. En waar we overigens

nog steeds op moeten wachten.

De soep van de ombuigingen hebben we minder heet hoeven eten dan hij werd opgediend: de ambtenaren hebben er hard aan gewerkt om achterstallige rekeningen boven water te krijgen, waarvoor hulde. Ook waren er dit jaar toch ook wat financiële meevallers waardoor onze begroting dit jaar weer in zwarte cijfers kon worden gepresenteerd. En daarmee is het D66-GL Heerde (eindelijk) gelukt om de raad zover te krijgen dat werd ingestemd met het voorstel om de kosten voor een invalideparkeerplaats deels voor rekening van de gemeente te laten.

Hoewel uit de media (soms) andere berichten komen, beschouwen wij de opening van vliegveld Lelystad nog geen gelopen race. Dit jaar hebben de besturen van omliggende gemeenten ook een duidelijker tegengeluid laten horen. Op een andere plek in deze Groene Vlieger wordt uitgelegd wat we als inwoner nog kunnen doen.

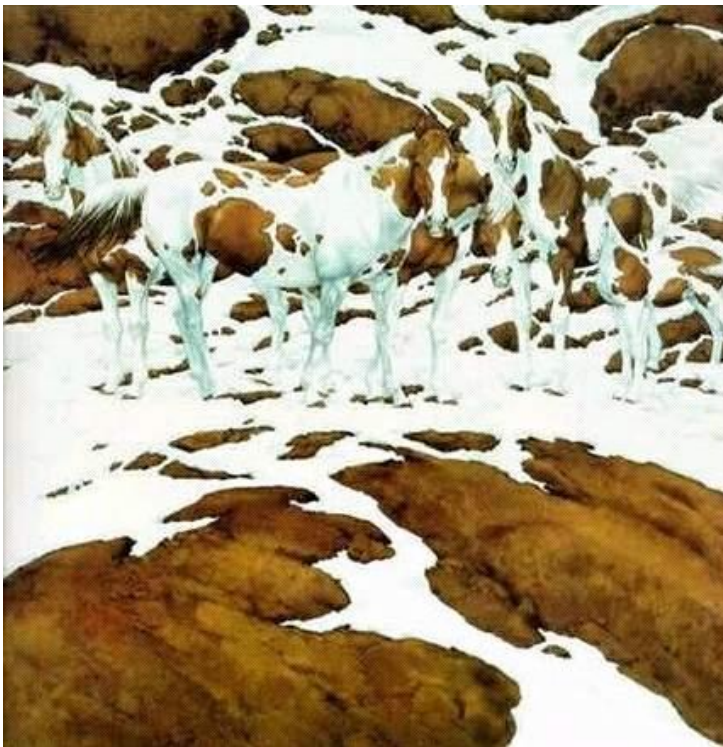
En dat we geacht worden steeds meer zelf te doen en mee te denken komt ook naar voren in het ontwikkelen van de omgevingsvisie van Heerde. Gelukkig worden we ook steeds meer en beter toe uitgenodigd om daar mee te doen. De Omgevingsvisie wordt verplicht vanuit het Rijk opgesteld. De uitvoering ervan, het omgevingsplan, gaat daarmee het bestemmingsplan (en ook het provinciale streekplan) vervangen. Daarom raakt het alle inwoners die plannen hebben of ooit gaan krijgen om iets in de fysieke omgeving te willen doen (of tegenhouden) waarvoor een vergunning nodig is: een huis (ver)bouwen, iets met zonnepanelen of windmolens (in je achtertuin), een natuurontwikkeling (on)mogelijk maken, etc. De eerste overleggen met de zgn. ketenpartners (de organisaties die uit hoofde van hun werkzaamheden daar al vaker mee hebben te maken) hebben dit jaar plaatsgevonden.

De inwoners worden komend jaar benaderd en uitgenodigd erover mee te denken wat in deze omgevingsvisie vastgelegd gaat worden. Daarom aan de Groene Vlieger-lezers de oproep om de verschillende media in de gaten te houden en deel te nemen op de verschillende manieren die de gemeente biedt. Het is de bedoeling inwoners uit te nodigen om mee te denken en te praten. Ook kan iedereen zijn of haar ideeën achterlaten op de (deel)website die daar speciaal voor ingericht gaat worden (www.heerde.nl/ikdoemee).

Om deze manier van meepraten meer te laten zijn dan inspraak om (vooral) bepaalde ontwikkelingen niet te willen, is het noodzakelijk om bewust te zijn van het belang dat we hebben en vanuit welk perspectief ieder dat voor zich doet.

Ter illustratie het volgende plaatje:

Een paardenliefhebber zal weinig moeite hebben de 7 viervoeters hier in te herkennen (of misschien toch wel), terwijl een verwoed bergwandelaar verlekkerd kijkt naar de uitdaging die het lijkt te zijn (of niet) en een grafisch vormgever zich ergert aan de kwaliteit van het plaatje (of niet). Iedereen zal vanuit eigen achtergrond en ervaring er iets van vinden.

De burgemeester heeft beloofd in het 1ste kwartaal van 2020 met een notitie te komen hoe de gemeente de participatie in Heerde verder vorm wil gaan geven. Ik ben benieuwd hoe dat in gevolg gaat krijgen. Het stemt me positief dat de ambtenaren zich inmiddels bewust aan het worden zijn van hun rol belang. Nu de raadsleden en inwoners nog en daarin bewust zijn wat beeldvorming letterlijk en figuurlijk daarin bijdraagt, zal interessante gesprekken kunnen opleveren.

Dat beeldvorming en belangen ook in andere processen een rol spelen, hebben we recent nog kunnen ervaren. In de Commissie Ruimte hadden we aangegeven dat bij het realiseren van extra (betaalbare) woningen, wij de voorkeur eraan geven daar eerst de lege plekken binnen de bebouwde kom voor te gebruiken om zo het groene buitengebied (belangrijk voor (natuur)toerisme en recreatie) niet verder aan te tasten. Met name omdat met creativiteit, en flexibel kunnen denken, er nog wat aardig locaties geschikt (gemaakt) kunnen worden voor verschillende vormen van woningbouw.

bron: http://www.richardcolly.nl/Illusions_NL/Startpage.asp?categoryGUID=24D07389-4CEC-4A4A-ACDD-BE362CB450C7&pageNo=14

Zoals ook was opgetekend in de Woonagenda, die toen besproken werd. En ook de lijn is zoals de betrokken wethouder die wil volgen. De aanwezige verslaggever had daar duidelijk een ander beeld bij toen hij in de krant liet zetten dat D66-GL Heerde als enige partij geen uitbreiding wilde om een inhaalslag mogelijk te maken. Hij was dan ook vast betrokken bij de brief die in Wapenveld was opgesteld waarin gepleit wordt voor het zoeken naar inbreidinglocaties. In ieder geval genoeg uitdagingen om het komende jaar opgewekt politiek het hoofd te bieden. Namens D66-GL Heerde wens ik een ieder plezierige feestdagen en een goed nieuw jaar.

Contactgegevens - GroenLinks afdeling Noord Oost Veluwe

De website van onze afdeling: <http://epe.groenlinks.nl/> Ons rekeningnummer: NL19TRIO0390509183 t.n.v.

GroenLinks Noord- Oost Veluwe. Reacties en aandachtspunten kunnen naar: Christien Heinen, cheinen@xs4all.nl en/of Hendrik Tuinstra hendrik.tuinstra@hccnet.nl en/of Hilly Schäffer: hillyschaffer@kpnmail.nl

Websites: GroenLinks Epe: <https://epe.groenlinks.nl/> GroenLinks Heerde: <https://heerde.groenlinks.nl/>

Facebook: GroenLinks Epe: <https://www.facebook.com/GroenLinksEpe/>

en voor D66/GroenLinks Heerde: <https://www.facebook.com/d66groenlinksHeerde/>